

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 3

[31N]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

University Examination

B.A. Semester - I

Time: 10:00 AM TO 12:30 PM Course Code: UA01HDSAN01

Date: 07/12/2023 હિતોપદેશ (મિત્રલાભ) અને ભાષાપ્રવેશ Marks : 50

પ્રશ્ન -૧ નીચે આપેલા બહુ વિકલ્પીયની સાચી વિકલ્પ પસંદ કરો. (10)

૧. કિતીપદેશકાર કેવા પુત્રને દુશ્મન માને છે ?

(અ) ધન વિનાના (બ) મિત્ર વિનાના (ક) જમીન વિનાના (ડ) વિદ્યા વિનાના

૨. કોના વિના પ્રારબ્ધ પાંગળું છે ?

(અ) ધન (બ) ભાક્ત (ક) નસીબ (ડ) પુરુષાર્થ

૩. પારધિએ શું નાખીને જાળ પાથરી કબૂતરીને ફસાવવાની પ્રયત્ન કર્યો ?

(અ) ચોખાના દાણા (બ) જવના દાણા (ક) બાજરીના દાણા (ડ) જુવાર દાણા

૪. કબૂતરીના રાજાનું નામ શું હતું ?

(અ) કચ્છીવ (બ) સુગ્રીવ (ક) ચિત્રગ્રીવ (ડ) પુરુગ્રીવ

૫. ગુણો કોના અંત સુધી ટકી રહે છે ?

(અ) જીવન (બ) શરીર (ક) મૃત્યુ (ડ) કલ્પ

૬. સ્નાયુનું બંધન તૂટી જવાથી ઉછળેલા ધનુષ્યથી છાતી વીધાઈ જતાં કોણ મરી ગયું ?

(અ) દીર્ઘકર્ણ બિલાડો (બ) મંથર કાચબો (ક) જરદગવ ગીધ (ડ) દીર્ઘરાવ શિયાળ

૭. બહારણમાં કયો ફાથી રહેતો હતો ?

(અ) કર્પૂર તિલક (બ) દીર્ઘકર્ણ (ક) મંથર (ડ) ચૂડાકર્ણ

૮. દીર્ઘકર્ણ નામક બિલાડો કયું વત કરે છે ?

(અ) ગૌરીવત (બ) ચાન્દ્રાચણ (ક) ગુરુયાન (ડ) મહાયાન

૯. ----- નામ સુરેશ : ।

(અ) મમ (બ) મામ (ક) મયા (ડ) મત્યં

૧૦ અહં રામાયણ ----- ।

(અ) જાનોમઃ (બ) જાનીવઃ (ક) જાનામિ (ડ) જાનાતિ

પ્રશ્ન-૨ નીચે આપેલા ગદ્યખંડોમાંથી કોઈપણ બે ની અનુવાદ કરો. (10)

૧ અસ્તિ ગોદાવરી તીરે વિશાલઃ શાત્મલી તરુઃ । તત્ર નાનાદિગ્દેશાદાગત્ય રાત્રો પક્ષિણી નિવસન્તિ । અથ કદાચિદવસન્નાયાં રાત્રાવસ્તાચલચૂડાવલમ્બિનિ ભગવતિ કુમુદિનીનાયકે ચન્દ્રમસિ લઘુપતનકનામા વાયસઃ પ્રબુદ્ધઃ કૃતાન્તમિવ દ્વિતીયમ્ આયાન્તં વ્યાધમપશ્યત ।

૨ અસ્તિ ચમ્પકાભિધાનાયાં નગર્યાં પરિવ્રાજકાવસથ । તત્ર ચૂડાકર્ણો નામ પરિવ્રાટ પ્રતિવસતિ । સ ચ ભોજનાવશિષ્ટભિક્ષાન્નસહિત ભિક્ષાપાત્રં નાગદન્તકેઽવસ્થાપ્ય સ્વપિતિ । અહં ચ તદન્નમુત્પ્લુત્ય પ્રત્યહં ભક્ષયામિ । અનન્તરમ્ તસ્ય પ્રિસુહદ

વીળાકર્ણો નામ પરિવ્રાજકઃ સમાયાતઃ । તેન સહ કથાપ્રસહગાવસ્થિતો મમ
ત્રાસાર્થ જર્જરવંશસ્વપ્નેન ચૂઢાકર્ણો ભૂમિમતાઢયત ।

- ૩ અસ્તિ ભાગીરથીતીરે ગૃધ્રકૂટનામ્નિઃ પર્વતિ મહાન પર્કટીવૃક્ષઃ । તસ્ય કોટરે દૈવ
દુર્વિષાકાત ગલિતનસ્વનયનો જરદ્ગવનામા ગૃધ્રઃનિવસતિ । અથ કૃપયાતજ્જીવનાય
તદવૃક્ષવાસિનઃ પક્ષિણઃ સ્વાહારાત કિઞ્ચિત કિઞ્ચિદુદ્ધૃત્યુ દદતિ , તેનાસી
જીવતિ । અથ કદાચિત દીર્ઘકર્ણનામા માજરિઃ પક્ષિઃ શાવકાન ભક્ષયિતું તત્રાગતઃ ।
- ૪ અસ્તિ કલ્યાણકટકવાસ્તવ્યો ભૈરવો નામ વ્યાધઃ । સ ચૈકદા મૃગમન્વિષ્યન
વિન્ધ્યાટવી ગતઃ । તેન તત્ર વ્યાપાદિતં મૃગમાદાય ગચ્છતા ધોરાકૃતિઃ શૂકરો
દ્રષ્ટઃ । તતસ્તેન વ્યાધેન મૃગ ભૂમી નિધાય શૂકરઃ શરેણાહતઃ । શૂકરેણાપિ ઘનધોર
ગર્જનં કૃત્વા સ વ્યાધો મુષ્કદેશે હતઃ સંચિન્નદ્રુમ ઇવ ભૂમી નિપપાત ।

પ્રશ્ન- ૩ ભારતીય કથાસાહિત્યની પરિચય આપી પ્રાણી કથાની ઉત્પત્તિ અને વિકાસ ચર્ચો.

અથવા

(10)

વાધ અને લોભી મુસાફરની કથા આલેખી તેમાંથી મળતી બોધ જણાવો.

પ્રશ્ન - ૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો

(10)

- ૧ . ફરણ અને શિયાળની કથા અને તેમાંથી મળતી બોધ.
- ૨ . પંડિત નારાયણ ભટ્ટનું જીવન .
- ૩ . કર્પૂર તિલક હાથીની કથા અને તેની બોધ .
- ૪ મિત્રલાભઃ - શીર્ષક સમજાવો

પ્રશ્ન - ૫ (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી કોઈપણ પાંચ ખાલીજગ્યા પૂરી.

(૫)

- ૧ આવાં ----- (યુવકૌ , યુવકઃ , યુવકાઃ)
- ૨ વયમ ----- (ગાયકાઃ , ગાયકઃ , ગાયકોઃ)
- ૩ જ્યેષ્ઠાનાં નિન્દનં ----- । (માસ્તુ , આવશ્યકમ , સ્વાગતમ)
- ૪ પિકૌ ----- । (કૂજતઃ , કૂજન્તિ , કૂજતિ)
- ૫ વસ્ત્રાણિ ----- । (શુષ્યન્તિ , શુષ્યતિ , શુષ્યતઃ)
- ૬ ત્વં ભજનં ----- । (શ્રુણોષિ , શ્રુણુથઃ , શ્રુણુથ)
- ૭ ----- ધેનૂઃ । (સઃ , સા , તત)

(બ) માગ્યા પ્રમાણે કોઈપણ પાંચ ના ઉત્તર આપો .

(૫)

૧ ભગતસિંહ દેશભક્તઃ , રાજનેતા (અર્ધિ કિમ , આમ અને ન નો ઉપયોગ કરી પ્રશ્ન
અને ઉત્તર રૂપે સંસ્કૃત વાક્ય બનાવો .)

૨ કીઢાઢગણમ્ (✓) કીઢકઃ (x) (અસ્તિ અને નાસ્તિ નો ઉપયોગ કરી સંસ્કૃત વાક્ય
બનાવો)

૩ બાલઃ અસ્તિ (કૂઝ અને અઝ નો ઉપયોગ કરી પ્રશ્ન અને ઉત્તર રૂપે સંસ્કૃત વાક્ય
બનાવો)

૪ વાયુઃ અસ્તિ (કુત્ર અને સર્વત્ર ની ઉપયોગ કરી પ્રશ્ન અને ઉત્તર રૂપે સંસ્કૃત વાક્ય બનાવો)

૫ --- રાજધાની શ્રીનગરમ્। (કાશ્મીર શબ્દનું ષષ્ઠી વિભક્તિ એકવચનનું રૂપ મૂકી)

૬ કઃ ઘટં વિનિર્માતિ ? (પ્રશ્નની ઉત્તર સંસ્કૃતમાં આપો)

૭ નીચે આપેલા અક્ષરોની ઉપયોગ કરી માનવ શરીરના ચાર અવયવોનાં નામ લખો

લ	ક	લા	ળઃ	ર્ણ	ટઃ	ટિઃ
---	---	----	----	-----	----	-----

—X—